

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5Co/93/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7617213657
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Murínová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2021:7617213657.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Adriany Murínovej a členiek JUDr. Slávky Zborovjanovej a JUDr. Zuzany Stolárovej v spore žalobcu: J. J., P. XX.X.XXXX, Y. H., P. XXXX/X, zastúpeného Bečarik & partners, s.r.o., advokátska kancelária, so sídlom v Spišskej Novej Vsi, Letná 37, IČO: 47 253 126, proti žalovanej: G. J., Z. Š., P. XX.X.XXXX, Y. H., P. XXXX/X, zastúpenej JUDr. Ivetou Fabiánovou, advokátkou, so sídlom v Spišskej Novej Vsi, Štefánikovo nám. 5, IČO: 42 241 481, o zaplatenie 40.000,- Eur, o odvolaní žalobcu a žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 13. februára 2020 č.k. 11C/45/2017 - 330 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku I/ a III/.

Stranám sporu nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Spišská Nová ves (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) napadnutým rozsudkom rozhodol, že:

I/ žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 32.732,53 Eur v lehote 120 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku,

II/ v prevyšujúcej časti žalobu zamietá,

III/ žiadna zo sporových strán nemá nárok na náhradu trov konania,

IV/ nepriznáva Slovenskej republike náhradu trov konania pozostávajúcej z trov štátu voči žalobcovi a žalovanej.

2. Súd tak rozhodol o žalobe žalobcu, podanej na súd dňa 7.7.2017, ktorou sa žalobca domáhal, aby súd zaviazal žalovanú zaplatiť mu sumu 40.000,- Eur titulom vyporiadania hodnoty členského podielu v bytovom družstve Bytové družstvo Spišská Nová Ves, Kamenárska č. 5, Spišská Nová Ves (ďalej aj „bytové družstvo“), spojeného s právom užívať 4-izbový byt č. XX, v bytovom dome na ulici P. Č. X, H. Č. XXXX J. H. (ďalej aj „družstevný byt“), a to potom, ako manželstvo žalobkyne a žalovaného bolo právoplatne rozvedené rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 26.9.2013 sp. zn. 11P/93/2013 a Okresný súd Spišská Nová Ves rozsudkom zo dňa 18.5.2017 sp. zn. 11C/196/2016, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 24.5.2017, zrušil právo spoločného nájmu žalobcu a žalovanej k tomuto bytu a za ďalšieho nájomcu určil žalovanú, ktorá sa zároveň stala výlučnou členkou bytového družstva. Pretože strany sporu nadobudli spoločný členský podiel v bytovom družstve Dohodou o prevode členských práv a zostatkovej hodnoty bytu zo dňa 25.7.2007, a medzi žalobkyňou a žalovaným

doposiaľ nedošlo k dohode o vypořádání hodnoty členského podielu v bytovom družstve, žalovaný žalobou požaduje od žalobkyne výplatu polovice hodnoty členského podielu, ktorú žalovaný odhaduje na sumu 80.000,- Eur, lebo žalovaná nie je ochotná uhradiť žalobcovi za vypořádanie členského podielu žiadnu sumu.

3. V odôvodnení súd prvej inštancie poukázal na tvrdenie žalobcu v priebehu sporu i na obranu žalovanej, ktorá žiadala žalobu zamietnuť najmä s tvrdením, že byt užíva s 5 deťmi odo dňa 31.5.2013, kedy sa žalobca z bytu odsťahoval a bez jej súhlasu si zobral aj hnutelný majetok auto zn. Mitsubishi, ktoré ako nové malo hodnotu 33.849,- Eur, obrazy, staré knihy, televízor a pod., že žalovaná od marca 2012 uhrádza všetky náklady aj úhrady za služby spojené s bývaním v byte, že žalobca neprejavuje záujem o svoje deti, byt neužíva už viac ako 4 roky, že o finančné vypořádanie žiada po uplynutí troch rokov od právoplatnosti rozvodového rozsudku, že finančnú náhradu nemožno od nej požadovať, lebo nadobudnutím právoplatnosti rozsudku sp.zn. 11C/196/2016 bolo členstvo v bytovom družstve a právo spoločného nájmu k bytu zo spoločného majetku vyňaté a priznané výlučne jej, ako i že Stanovy Bytového družstva Spišská Nová Ves nepoznajú inštitút členského podielu, len výplatu tzv. vyrovnáacieho podielu a že žalobca požaduje trhovo stanovenú cenu členského podielu vo výške 80.000,- Eur, ktorá je nadhodnotená, a konštatoval, že v rámci zmierovacieho konania bol žalobca ochotný prísúpiť na výplatu členského podielu v sume 35.000,- Eur a pre žalovanú bola akceptovateľná výplata 30.000,- Eur.

4. Po vykonanom dokazovaní (rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 26.9.2013 sp.zn. 11P/93/2013-39 a zo dňa 18.5.2017 sp.zn. 11C/196/2019-64, dohodou o prevode členských práv a zostatkovej hodnoty bytu zo dňa 25.7.2007, návrhom na mimosúdnu dohodu zo dňa 24.5.2017, vyjadrením žalovanej k návrhu na mimosúdnu dohodu zo dňa 30.5.2017, oznámením Bytového družstva Spišská Nová Ves zo dňa 7.12.2016, výpismi z účtu žalovanej svedčiacich o úhradách nájomného a poplatkov spojených s užívaním bytu, s obsahom znaleckého posudku č. 27/2018 zo dňa 17.8.2018 vypracovaného znalkyňou v odbore stavebníctvo, odvetvie odhad hodnoty nehnuteľností M.. D. Z. vrátane jej vyjadrenia zo dňa 17.8.2018, výsluchom znalkyne, mesačným zálohovým predpisom nájomného a úhrad za plnenia poskytované s užívaním bytu od 1.1.2013, 1.1.2014, 1.1.2015, 1.1.2016, 1.1.2017 a 1.1.2018, darovacou zmluvou zo dňa 11.2.1997 a kúpnu zmluvou zo dňa 16.12.1999, výpisom z účtu žalovanej svedčiacom o úhradách výživného zo strany otca na deti ako aj výške dôchodku žalovanej, správami o trhovej cene nehnuteľností od Everestreality, s.r.o., Spišská Nová Ves zo dňa 5.10.2018, 2 % reality s.r.o., Spišská Nová Ves zo dňa 9.10.2018, odborným posúdením trhovej ceny 4-izbového bytu od VB reality, s.r.o., Spišská Nová Ves zo dňa 8.10.2018, e-mailovou správou od konateľa VB reality, s.r.o. zo dňa 6.3.2019, inzerátmi svedčiacimi o odpredaji podobných bytov ako je byt žalovanej zo dňa 11.2.2019, 28.2.2019, 6.3.2019, s obsahom znaleckého posudku č. 123/2019 zo dňa 13.8.2019 vypracovaného znalcom v odbore stavebníctvo, odvetvie odhad hodnoty nehnuteľností M.. J. U., vrátane jeho vyjadrenia zo dňa 14.10.2019 a výsluchom znalca) súd prvej inštancie v prvom rade zistil, že: a) manželstvo sporových strán bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 26.9.2013 č.k. 11P/93/2013-39, ktorým mal. deti boli zverené do osobnej starostlivosti matky a otec zaviazaný výživným, rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 2.10.2013, b) rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 18.5.2017 č.k. 11C/196/2016-64 došlo k zrušeniu spoločného nájmu sporových strán k 4-izbovému bytu č. 15 v bytovom dome na ulici P. Č.. X súp. číslo XXXX J. H. a za ďalšiu nájomkyňu a výlučnú členku bytového družstva bola určená G. J., rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 23.5.2017, c) keďže po právoplatnosti uvedeného rozhodnutia medzi bývalými manželmi nedošlo k mimosúdnej dohode o vypořádání tejto majetkovej hodnoty, žalobca dňa 7.7.2017 podal na súd žalobu na jej vyplatenie.

5. Vec súd právne posúdil podľa § 149 ods. 4 Občianskeho zákonníka. Konštatujúc, že o vypořádání hodnoty členského podielu možno rozhodnúť až po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia o zrušení práva spoločného nájmu bytu, resp. uzavretím dohody bývalých manželov, že právo na vypořádanie sa premlčuje vo všeobecnej 3-ročnej lehote, ktorá začína plynúť dňom nasledujúcim po zrušení spoločného nájmu a určení kto bude ďalej byt užívať, vychádzajúc zo zistenia, že rozsudok zo dňa 18.5.2017 č.k. 11C/196/2016-64, ktorým došlo k zrušeniu spoločného nájmu bytu sporových strán a určení ďalšieho nájomcu a výlučného člena bytového družstva, nadobudol právoplatnosť dňa 23.5.2017 a žaloba na výplatu podielu bola na súd podaná dňa 7.7.2017, súd prvej inštancie poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 22 Cdo/2380/2007 a Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo/183/2010, usúdil, že žalobca svoje právo uplatnil včas, k jeho premlčaniu nedošlo a žalovaná nedôvodne namietala, že

zaniklo právo žalobcu na výplatu členského podielu v bytovom družstve uplynutím lehoty troch troch rokov od právoplatnosti rozvodového rozsudku, ako i že žalobca nemôže požadovať finančnú náhradu za členský podiel, lebo rozhodnutím vo veci sp. zn. 11C/196/2016 bolo členstvo v bytovom družstve a právo spoločného nájmu k bytu zo spoločného majetku vyňaté a priznané výlučne žalovanej.

6. Súd prvej inštancie posudzoval medzi stranami spornú otázku hodnoty vyporiadavaného majetkového práva bývalých manželov, teda hodnoty členského podielu v bytovom družstve, spojeného s právom užívať označený byt, a to nad sumu 60.000,- Eur, s ktorou žalovaná súhlasila a bola ochotná vyplatiť žalobcovi jej polovicu, teda 30.000,- Eur, na zistenie jeho všeobecnej hodnoty ku dňu zániku spoločného členstva rozvedených manželov v družstve t.j. ku dňu 23.5.2017, na návrh žalobcu uznesením zo dňa 27.3.2018 ustanovil znalkyňu M.. D. Z., uznesením zo dňa 12.6.2019 nariadil kontrolné znalecké dokazovanie a ustanovil znalca M.. J. U. na stanovenie jeho hodnoty ku dňu zániku spoločného členstva rozvedených manželov v družstve t.j. k 23.5.2017, a po vypočutí oboch znalcov a vyhodnotení znaleckých posudkov, vrátane postupov znalcov pri ich vypracovaní a výpovedí znalcov, uzavrel, že sa stotožnil so závermi znaleckého posudku č. 123/2019 zo dňa 13.8.2019 vypracovaného kontrolným znalcom M.. J. U., a ustálil, že hodnota vyporiadavaného majetkového práva činí 65.465,05 Eur, jej polovica predstavuje čiastku 32.732,53 Eur, ku ktorej vyplateniu súd zaviazal žalovanú s tým, že podľa § 232 ods. 3 a 4 CSP umožnil žalovanej zaplatiť žalobcovi priznanú sumu v lehote 120 dní. Dôvodil pritom, že ak žalovaná požadovala na splnenie dlhu stanoviť lehotu troch rokov tvrdiac, že je čiastočne invalidnou dôchodkyňou s príjmom 201,- Eur mesačne a roky sa sama starala o päť detí, pričom dve z nich sú ťažko zdravotne postihnuté, tieto skutočnosti, ako i celkové majetkové, sociálne a osobné pomery žalovanej, vzal na zreteľ pri rozhodovaní o predĺžení lehoty na plnenie žalovanej, ktorá je čiastočne invalidnou dôchodkyňou s nalomenným zdravím, starajúcou sa o dve ťažko zdravotne postihnuté deti, a jej príjem je obmedzený. Vychádzajúc z úsudku, že je jednak neadekvátne uložiť žalovanej lehotu na plnenie tri dni od právoplatnosti rozsudku, lebo striktné dodržanie zákonnej paričnej lehoty by mohlo mať negatívny dopad na ďalšie fungovanie žalovanej, a jednak vyhovieť žiadosti žalovanej na plnenie v lehote troch rokov by vzhľadom na povahu samotného sporu predstavovalo neúmerné predĺženie paričnej lehoty, diskriminačné vo vzťahu k žalobcovi, prvoinštančný súd umožnil žalovanej splatiť priznanú sumu žalobcovi jednorázovo v lehote 120 dní, v ktorej lehote bude mať žalovaná dostatočný priestor na vybavenie úveru, pre prípad že financiami nedisponuje.

7. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 a 2, § 257 a § 259 CSP. Dôvodil, že žalobca, domáhajúci sa úhrady sumy 40.000,- Eur, bol v spore úspešný čo do sumy 32.732,53 Eur, t.j. bol úspešný v 64 % (82 % mínus 18 %), avšak dospel k záveru, že sú splnené podmienky pre aplikáciu § 257 CSP z dôvodov hodných osobitného zreteľa na strane žalovanej, spočívajúcich v jej nepriaznivej sociálnej, ekonomickej i finančnej situácii, a to vychádzajúc zo zistenia z listín predložených žalovanou, z lekárskych správ svedčiacich o jej zdravotnom stave i hospitalizáciách, že žalovaná má vážne zdravotné ťažkosti, po rozvode manželstva so žalobcom zabezpečovala starostlivosť o päť detí, z ktorých sú dve ťažko zdravotne postihnuté, po odchode žalobcu zo spoločnej domácnosti sama uhrádzala nájomné i poplatky za služby spojené s užívaním bytu, zabezpečovala jeho údržbu a drobné opravy, pričom ona sama je invalidnou dôchodkyňou s príjmom 201,- Eur mesačne. Dodal, že rozhodnutie o priznaní trov protistrane, by bolo voči žalovanej nespravodlivé a odporujúce dobrým mravom, pričom nepriznanie trov konania nezasiahne nepriaznivo do majetkovej sféry žalobcu i vzhľadom na priznané plnenie zo strany žalovanej. Z rovnakých dôvodov súd nepriznal štátu nárok na náhradu trov znaleckého dokazovania, a to ani voči žalobcovi ani žalovanej.

8. Proti tomuto rozsudku podali včas odvolanie žalobca i žalovaná.

9. Žalobca podal odvolanie proti výroku o trovách konania (výrok III/) z odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP, t.j. z dôvodu, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Navrhol zrušiť rozsudok v jeho napadnutom výroku, resp. výrok III/ zmeniť a priznať žalobcovi nárok na náhradu trov konania v pomere 64 % a trov odvolacieho konania. Žalobca poukázom na nález Ústavného súdu ČR sp. zn. I. ÚS 2862/07 namietol správnosť aplikácie § 257 CSP súdom prvej inštancie tvrdiac, že existencia sociálneho aspektu u jednej zo strán, fakt, že strana nie je solventná alebo že zárobková a majetková situácia procesne úspešnej strany je lepšia ako u protistrany, nepostačuje pre použitie ustanovenia § 257 CSP, ktoré neslúži na zmiernovanie alebo odstraňovanie majetkových rozdielov medzi stranami. Súdu prvej inštancie žalobca vytkol, že neprihliadol na okolnosti, ktoré ho

viedli k podaniu žaloby, a to že žalovaná nepristúpila na návrh žalobcu na uzavretie mimosúdnej dohody. Podčiarkol, že postoj žalovanej k súdному konaniu je zrejmý aj z tohto, že na poslednom pojednávaní žalovaná uviedla, že je ochotná žalobcovi vyplatiť sumu 30.000,- Eur, avšak v odvolaní opäť uvádza, že nesúhlasí ani s výplatou tejto sumy. Nakoniec žalobca poukázal na bod 47 odôvodnenia rozsudku a najmä zdôraznil, že nerozumie zmene názoru súdu prvej inštancie, ktorý mu v spore priznal oslobodenie od platenia súdnych poplatkov na základe žiadosti a ním predloženého formuláru na deklarovanie pomerov strany sporu a pri rozhodovaní o trovách konania vysloví svojvoľný záver, že toto nezasiahne do jeho majetkových pomerov.

10. Žalovaná podala odvolanie proti vyhovujúcemu výroku rozsudku (výrok I/) z odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP, t.j. že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Navrhla zmeniť rozsudok v jeho napadnutej časti a zaviazat žalovanú zaplatiť žalobcovi sumu 25.000,- Eur do troch rokov odo dňa právoplatnosti rozsudku. Uviedla, že v konaní boli predložené dva znalecké posudky, znalecký posudok č. 27/2018 zo dňa 17.8.2018 vypracovaný znalkyňou M.. Z., ktorá svoj postup pri ohodnocovaní a ako dospela k sume 50.000,- Eur riadne vysvetlila počas výsluchu na pojednávaní, a znalecký posudok č. 123/2019 zo dňa 13.8.2019 vypracovaný znalcom M.. U., ktorý uviedol v posudku skutočnosti, ktoré nezodpovedajú realite, najmä neprihliadol na to, že pôvodný bytový dom nemá funkčný bleskozvod, nie je zateplený, má poškodené schodisko, a cenu nadhodnotil, a preto sa s týmto znaleckým posudkom a v ňom stanovenou cenou nestotožňuje, čo predniesla aj na pojednávaní. Zopakovala, že sa sama starala o päť detí, bojuje so zdravotnými problémami a na rekonštrukciu bytu nemala peniaze. Podľa názoru žalovanej jediným objektívnym posudkom v tomto konaní, ktorý vychádzal z reality stavu bytu, bytového domu, vybavenosti v blízkosti bývania a ktorý nemal žiadne vady a chyby, bol znalecký posudok M.. Z., ktorým sa mal súd pri rozhodovaní o výške členského podielu riadiť. Žalovaná v odvolaní súdu prvej inštancie vytkla tiež to, že pri určení lehoty na vyplatenie členského podielu síce správne vzal do úvahy jej zdravotný stav a majetkové pomery, ale aj tak je pre žalovanú nedostatočný čas, ktorý žalovanej súd dal na zaplatenie peňažnej sumy žalobcovi. Podčiarkla, že nie jej v jej možnostiach a schopnostiach za 120 dní získať takú veľkú čiastku, a preto potrebuje viac času ako 120 dní, a to lehotu troch rokov.

11. Žalobca v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovanej označil odvolanie žalovanej za účelové a výrok I/ napádaného rozsudku za vecne správny. Navrhoval rozsudok v tejto časti potvrdiť a priznať žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu. Podľa názoru žalobcu prvoinštančný súd postupoval pri hodnotení dôkazov správne podľa § 191 ods. 1 CSP a správne prihliadol nielen na znalecké posudky, ktoré boli v konaní vyhotovené, ale aj na odborné vyjadrenia realitných kancelárií a ponuky realitných kancelárií na realitnom trhu. Žalovaná sa mylne domnieva, že ceny uvádzané v ponukách realitných kancelárií sú nadhodnotené, že cena nehnuteľností nie je reálna, keďže je v nej zahrnutá odmena realitnej kancelárie. K tomu žalobca uviedol, že odmena realitnej kancelárie je súčasťou kúpnej ceny a kupujúci ju musí uhradiť. Podčiarkol, že byt, o ktorom sa v tomto konaní jedná, nemôže mať na trhu hodnotu 50.000,- Eur, ale ďaleko vyššiu hodnotu, najmä keď sa vezme do úvahy, že v danej lokalite (Smižany, resp. sídlisko Západ) sa predávajú trojizbové neprerobené byty s pôvodnými drevenými oknami za sumu 66.999,- Eur. Podčiarkol, že v konaní predložil niekoľko dôkazov podporujúcich fakt, že znalecký posudok M.. Z. nezodpovedá realite a skutočnej cene nehnuteľnosti a ak žalovaná vo svojom odvolaní poukazuje na pripomienky nejakej osoby, ktoré predniesla na pojednávaní, súd na tieto pripomienky nemôže prihliadať ako na pripomienky znalca, resp. odborníka, keďže z listinných dôkazov ani z vyjadrenia žalovanej nie je zrejmé o akú osobu ide. Dodal, že ak mala žalovaná možnosť kontaktovať iného znalca, mala si spraviť súkromný znalecký posudok, a nie predkladať pripomienky nejakej osoby, ktorá sa pod svoje pripomienky nepodpíše. Pokiaľ žalovaná žiadala súd o predĺženie lehoty na vyplatenie žalobcu na dobu troch rokov, táto požiadavka je pre žalobcu nepredstaviteľná už aj z toho dôvodu, že toto súdne konanie sa začalo 7.7.2017, žalovaná, ktorá je zastúpená advokátom, mala dostatok času svoju finančnú situáciu riešiť a napriek tomu nepodnikla žiadne kroky, aby svoju situáciu riešila.

12. Žalovaná v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu označila odvolanie žalobcu proti výroku o trovách konania (výrok III/) za účelové a nedôvodné. Podľa názoru žalovanej súd prvej inštancie pri rozhodovaní o trovách konania správne uzavrel, že na jej strane sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa, pričom správne vyhodnotil všetky vykonané dôkazy, vrátane postoja žalobkyne k nároku žalobcu, ktorý vyplýval z toho, že žalobca sa nezaujímal ani o rodinu a ani o byt. Akcentovala, že žalobca si nemôže pripisovať zásluhy za to, že navrhoval mimosúdnu dohodu, ktorá bola pre žalovanú

neprijateľná. Zdôraznila, že vysporiadaním ich spoluvlastníctva získa žalobca finančnú sumu, a teda nepriznanie trov konania žalobcu nijako nepriaznivo neovplyvní.

13. Žalovaná v písomnej replike na vyjadrenie žalobcu k jej odvolaniu zotrvala na všetkých argumentoch uvedených v jej odvolaní. Zopakovala, že v znaleckom posudku M.. U. boli chyby, na ktoré bola schopná poukázať iba tak, že predložila odborné vyjadrenia iného subjektu, ktorý nechcel byť menovaný. Zopakovala, že nie je schopná získať úver, ani si inak požičať, lebo nemá dostatočný príjem a príčiny žiadosti o lehotu troch rokov na splnenie povinnosti zdôvodnila nie snahou o predlžovanie konania, ale zdravotnými a majetkovými pomermi.

14. Žalobca v duplike na vyjadrenie žalovanej navrhol potvrdiť rozsudok vo výroku I/ a upozornil, že sa nikdy nevyjadril, že by predávajúci mal hradiť odmenu realitnej kancelárii až po odpredaji bytu.

15. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobcu a žalovanej ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému odvolanie je prípustné bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu danom § 379 a § 380 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu a ani žalovanej nie je opodstatnené.

16. Žalovaná vo svojom odvolaní proti vyhovujúcemu výroku rozsudku (výrok I/) a ani žalobca vo svojom odvolaní proti výroku III/ rozsudku neuviedli žiadne také vecné a právne relevantné dôvody, ktoré by pre odvolateľov privodili priaznivé rozhodnutie a vo svojich odvolaniach uvádzajú také skutočnosti a námietky, ktoré nie sú spôsobilé spochybniť správnosť zistených skutočností, hodnotenia dôkazov a právneho posúdenia vecí súdom prvej inštancie.

17. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie zákonným postupom vykonal vo veci dokazovanie v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie vo veci samej, vykonané dôkazy vyhodnotil postupom zodpovedajúcim § 191 ods. 1 CSP a vec správne právne posúdil a vecne správne rozhodol, ak v časti vyhovel žalobe žalobcu o vyporiadanie hodnoty členského podielu v bytovom družstve, spojeného s právom užívať 4-izbový družstevný byt č. XX, v bytovom dome na ulici P.O. Č.. X, súpisné číslo XXXX J. H., keď mal za preukázané, že po zániku manželstva strán sporu rozvodom a potom, ako Okresný súd Spišská Nová Ves rozsudkom zo dňa 18.5.2017 sp. zn. 11C/196/2016, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 24.5.2017, zrušil právo spoločného nájmu žalobcu a žalovanej k tomuto bytu a za ďalšieho nájomcu určil žalovanú, ktorá sa zároveň stala výlučnou členkou bytového družstva, k dohode o vyporiadaní členského podielu k družstevnému bytu nedošlo. V súlade s právnymi závermi vyslovenými (o.i) v rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/183/2010, na ktoré súd prvej inštancie adekvátne odkázal, náležite vychádzal z úsudku, že žalobca svoj nárok uplatnil na súde včas, ktorý adekvátne vyvodil z premisy, že aj keď dôjde k zániku manželstva a k zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov, v prípade vyporiadania členského podielu v bytovom družstve nie je tento možné vyporiadať skôr, ako dôjde k zrušeniu práva spoločného nájmu bytu a spoločného členstva rozvedených manželov v družstve (§ 705 ods. 2 Občianskeho zákonníka), či už dohodou strán (bývalých manželov) alebo rozhodnutím súdu. Do tej doby totiž právo trvá ako spoločné a nie je dovtedy ani známe, kto sa stane výlučným nájomcom bytu, a teda ani nemožno stanoviť, komu patrí náhrada za stratené spoločné právo. Na rozdiel od bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ktoré zaniká k okamihu zániku manželstva (§ 148 ods. 1 Občianskeho zákonníka), spoločný nájom družstevného bytu a spoločné členstvo rozvedených manželov v družstve zaniká až na základe dohody bývalých manželov o zrušení práva spoločného nájmu družstevného bytu alebo rozhodnutím súdu (ak nejde o prípad uvedený v prvej vete § 705 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Súd prvej inštancie v posudzovanom prípade správne vychádzajúc z nespornej skutočnosti, že bezpodielové spoluvlastníctvo strán sporu zaniklo rozvodom ich manželstva dňa 2.10.2013 a k zrušeniu spoločného nájmu bytu sporových strán a určeniu ďalšieho nájomcu a výlučného člena bytového družstva došlo rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 18.5.2017 č.k. 11C/196/2016-64, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 23.5.2017, vyvodil správny právny záver, že vyporiadanie členského podielu spadá pod režim § 149 ods. 4 Občianskeho zákonníka ako tzv. ostatné majetkové právo spoločné manželom (viď. rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 183/2010).

18. Ani počas odvolacieho konania nevyšli najavo žiadne také nové skutočnosti, ktoré by odôvodňovali iné rozhodnutie vo veci, než ako rozhodol súd prvej inštancie, ktorý svoje úvahy a skutkové a právne závery odvolaním napadnutých výrokov I/ a III/ odôvodnil dostatočne presvedčivo, zhodnotil

všetky dôkazy predložené na podporu tvrdení žalobcu i žalovanej, uviedol, ktoré z nich považoval za preukázané, akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil a z akých právnych noriem pri rozhodnutí vychádzal, pričom tak žalobcovi ako aj žalovanej vytvoril všetky procesné podmienky, aby v priebehu sporu uplatnili a realizovali svoje procesné práva.

19. Pretože v danom prípade k zmene skutkového ani právneho stavu počas odvolacieho konania nedošlo, odvolací súd na skutkové zistenia a na právne normy, ktoré použil súd prvej inštancie odkazuje, rovnako ako i na správne, presvedčivé a zákonu zodpovedajúce dôvody napadnutého rozsudku vo výrokoch I/ a III/, s ktorými sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje a na ktoré v celom rozsahu poukazuje (§ 387 ods. 2 CSP), a len na zdôraznenie správnosti rozsudku a k odvolacím námietkam žalobcu a žalovanej dodáva nasledovné:

20. Žalovanou uplatnený odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke, a ktoré nemajú v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 ods. 1 CSP, a to vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov účastníkov nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd prvej inštancie založil na chybnom hodnotení dôkazov. Typovo ide o situáciu, kde je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplývajú z prednesov strán sporu, alebo ktoré vyšli najavo inak z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ustanovení § 191 a nasl. CSP.

21. Tento odvolací dôvod žalovaná uplatnila neopodstatnene, pokiaľ v tomto smere vo svojom odvolaní proti výroku I/ rozsudku jedine tvrdila, že súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní o určení hodnoty členského podielu mal vychádzať z objektívneho znaleckého posudku č. 27/2018 zo dňa 17.8.2018, vypracovaného znalkyňou M. Z., lebo tento znalecký posudok „vychádzal z reality stavu bytu, bytového domu, vybavenosti v blízkosti bývania“ a „nemal žiadne vady a chyby“, ako i že táto znalkyňa podľa názoru žalovanej svoj postup pri ohodnocovaní a ako dospela k sume 50.000,- Eur riadne vysvetlila počas výsluchu na pojednávaní, avšak znalec M. U. vypracoval znalecký posudok č. 123/2019 zo dňa 13.8.2019, v ktorom uviedol „skutočnosti, ktoré nezodpovedajú realite, najmä neprihliadol na to, že pôvodný bytový dom nemá funkčný bleskozvod, nie je zateplený, má poškodené schodisko, a cenu nadhodnotil“, a preto sa s týmto znaleckým posudkom a v ňom stanovenou cenou žalovaná nestotožňuje. Z uvedeného je zrejmé, že žalovaná týmito tvrdeniami v odvolaní v podstate predkladá vlastné hodnotenie týchto vykonaných dôkazov - znaleckých posudkov a tvrdí, že správnym skutkovým záverom o vyporiadavanej hodnote spoločného majetkového práva je suma 50.000,- Eur.

22. Odvolací súd na tomto mieste pripomína, že podstatou zistenia skutkového stavu veci je úsudok sudcu o tom, ktoré z rozhodných a sporných skutočností sú pravdivé, t.j. ktoré z nich bude považovať za preukázané poznatkami získanými vykonaním jednotlivých dôkazov.

23. Aj znalecký posudok podlieha hodnoteniu dôkazov v zmysle § 191 CSP, podľa ktorého dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo (ods. 1) s tým, že vierohodnosť každého vykonaného dôkazu môže byť spochybnená, ak zákon neustanovuje inak (ods. 2).

24. Vzhľadom na to, že civilné sporové konanie je ovládané zásadou priamosti, je hodnotenie dôkazov vecou súdu, ktorý tento dôkaz vykonal. Zákon pritom nepredpisuje a ani dobre nemôže predpisovať pravidlá, z ktorých by malo vychádzať hodnotenie jednotlivých dôkazov a hodnotenie ich vzájomnej súvislosti. Je tomu tak preto, že hodnotenie dôkazov je zložitý myšlienkový proces, ktorého podstatou sú jednak čiastkové, jednak komplexné závery sudcu o vierohodnosti poznatkov získaných vykonaním dôkazov, ktoré sú potom podkladom pre záver o tom, ktoré skutočnosti stranami sporu tvrdené má súd za preukázané a ktoré tak tvoria zistený skutkový stav. Vierohodnosť určitého poznatku získaného vykonaním konkrétneho dôkazu, a teda aj jeho význam z hľadiska dôkazu pravdivosti či nepravdivosti skutkových tvrdení, súd hodnotí jednak izolovane, jednak v porovnaní s poznatkami získanými vykonaním všetkých zostávajúcich dôkazov. Výsledkom celkového hodnotenia dôkazných

prostriedkov je potom záver súdu o pravdivosti tvrdených skutočností, ktorý je podkladom pre záver o tom, či a do akej miery strana sporu splnila svoju povinnosť preukázať skutkové tvrdenia. Zo zásady voľného hodnotenia dôkazov vyplýva, že na nesprávnosť hodnotenia dôkazov možno usudzovať len zo spôsobu, akým súd hodnotenie vykonal. Odvolací súd môže samotné hodnotenie dôkazov, vykonané inak v súlade so zákonom, preskúmať iba vtedy, ak je toto hodnotenie v rozpore s pravidlami logického myslenia, prípadne so všeobecnou skúsenosťou, ako i so zreteľom na to, že súd nemôže preskúmať vecnú správnosť odborných záverov znalca, lebo k tomu sudcovia nemajú odborné znalosti alebo ich nemajú v takej miere, aby mohli toto preskúmanie zodpovedne urobiť. To však neznamená, že súd je viazaný znaleckým posudkom a že ho musí bez ďalšieho prevziať.

25. V korelácii s uvedeným odvolací súd dospel k záveru, že ani v tomto smere nemožno vyčítať súdu žiadne pochybenia.

26. Súd prvej inštancie sa pri hodnotení dôkazu znaleckým posudkom, a to tak znaleckým posudkom č. 27/2018 zo dňa 17.8.2018 vypracovaným znalkyňou M.. D. Z., ako i znaleckým posudkom č. 123/2019 zo dňa 13.8.2019 vypracovaným znalcom M.. J. U., zaoberal tým, či má posudok znalca všetky formálne náležitosti, či závery uvedené vo vlastnom posudku sú náležite odôvodnené a či sú podložené obsahom nálezu, či znalec vyčerpал úlohu v rozsahu v akom mu bola zadaná, či prihliadol ku všetkým skutočnostiam, s ktorými sa mal vyporiadať, či jeho závery sú podložené výsledkami konania a nie sú v rozpore s výsledkami ostatných vykonaných dôkazov. V danej veci nie sú splnené podmienky pre to, aby odvolací súd spochybnil záver, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 32.732,53 Eur. Z dôvodov rozsudku totiž plynie, že súd prvej inštancie správne zisťoval hodnotu členského podielu v bytovom družstve, pričom sa neodklonil od ustálenej rozhodovacej praxe, (o.i.) judikátu uverejneného v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 40/2002, podľa ktorého „pri určovaní hodnoty členského podielu je potrebné vychádzať z jeho obvyklej ceny, t.j. ceny, za ktorú je možné v danom mieste a čase nadobudnúť členské práva a povinnosti k bytu porovnateľnej veľkosti, polohy, vybavenia, veku a pod.. Inými slovami ide o cenu, za ktorú by tento bolo možné v určitom čase reálne predáť či kúpiť“, v odôvodnení rozsudku sa zaoberal námietkami proti znaleckým posudkom a jasne vysvetlil, ako dospel k stanoveniu ceny, pričom riadne zdôvodnil, prečo nevychádzal z hodnoty stanovenej znalkyňou Ing. Rusnákovou v znaleckom posudku č. 27/2018 zo dňa 17.8.2018, a z akých dôkazov pri stanovení ceny vychádzal, jeho úvahy nie sú zjavne neprimerané. Žalovaná s argumentáciou súdu prvej inštancie v tomto smere vo svojom odvolaní nepolemizuje a ani nijak nespochybňuje. Nemožno preto priznať relevanciu polemike žalovanej v odvolaní so skutkovými závermi súdu prvej inštancie odkazom na všeobecný nesúhlas s hodnotením dokazovania, spočívajúcej bez ďalšieho iba vo všeobecnej námietke, že súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní o určení hodnoty členského podielu mal vychádzať z objektívneho znaleckého posudku č. 27/2018 zo dňa 17.8.2018, vypracovaného znalkyňou M.. Z., lebo tento znalecký posudok „vychádzal z reality stavu bytu, bytového domu, vybavenosti v blízkosti bývania“ a „nemal žiadne vady a chyby“, a pretože táto znalkyňa svoj postup pri ohodnocovaní a ako dospela k sume 50.000,- Eur riadne vysvetlila počas výsluchu na pojednávaní.

27. Žalovanej sa nepodarilo spochybniť ani vecnú správnosť napadnutého výroku rozsudku, ktorým súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi priznanú sumu v lehote 120 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku v zmysle § 232 ods. 3 CSP, podľa ktorého lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku a súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu, čo súd náležite odôvodnil v dôvodoch rozsudku, pokiaľ v tomto smere vo svojom odvolaní žalovaná iba všeobecne tvrdila, že súd prvej inštancie pri určení lehoty na vyplatenie členského podielu síce správne vzal do úvahy jej zdravotný stav a majetkové pomery, „ale aj tak je pre žalovanú nedostatočný čas, ktorý žalovanej súd dal na zaplatenie peňažnej sumy žalobcovi“, a iba zopakovala svoje tvrdenie prednesené v priebehu sporu na súde prvej inštancie, že „nie jej v jej možnostiach a schopnostiach za 120 dní získať takú veľkú čiastku, a preto potrebuje viac času ako 120 dní, a to lehotu troch rokov“. Prvoinstančný súd sa s obranou žalovanej v tomto smere náležite vysporiadal v dôvodoch rozsudku, na ktorú argumentáciu odvolací súd odkazuje.

28. Súd prvej inštancie dospel k správnym skutkovým zisteniam, z ktorých vyvodil správny právny záver, že žalobcovi vznikol nárok na náhradu trov konania, avšak v danom prípade existujú dôvody hodné osobitného zreteľa v zmysle § 257 CSP, pre ktoré žalobcovi nárok na náhradu trov konania nepriznal.

29. Dôvody prvoinštančného rozsudku, týkajúce sa rozhodnutia o nároku trov konania sporových strán (výrok III/ rozsudku) odvolací súd vyhodnotil ako vecne správne a zodpovedajúce zákonu, a preto sa v súlade s § 387 ods. 2 CSP obmedzuje sa na konštatovanie správnosti týchto dôvodov a s poukazom na obsah odvolacích námietok žalobcu, považuje za potrebné k týmto dôvodom dodať:

30. Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

31. Účelom ustanovenia § 257 CSP je umožniť súdu zmierniť dôsledky právnych noriem upravujúcich náhradu trov konania zavedením moderačného práva. Toto ustanovenie je výrazom skutočnosti, že tam, kde zákon nemôže byť natoľko kazuistický, aby postihol celú rozmanitosť konkrétnych sporových konaní, právo sa dotvára sudcovským výkladom v medziach ustanovených všeobecnými podmienkami uvedenými v zákone, za splnenia ktorých môže dôjsť rozhodnutím súdu k inému záveru o náhrade trov konania, než by plynul z použitia všeobecných zásad náhrady trov konania.

32. Civilný sporový poriadok vyžaduje pre realizáciu sudcovského moderačného práva v zmysle § 257 CSP, aby išlo o dôvody hodné osobitného zreteľa. Jednou zo skupín prípadov, v ktorých aplikácia tohto ustanovenia prichádza do úvahy, sú prípady charakteristické sociálnym aspektom, ktorý vystupuje do popredia vtedy, keď povinná strana sporu nemôže uhradiť náhradu trov konania z dôvodov, ktoré sama nezavinila, alebo ich môže uhradiť len s veľkými ťažkosťami. V takýchto prípadoch súd zohľadňuje osobné, majetkové, zárobkové a iné pomery oboch strán. Súd prihliada aj na postoj strán v konaní a prípadne iné okolnosti a môže dospieť k záveru o úplnom nepriznaní trov konania úspešnej strane alebo o nepriznaní čiastočnom, a to práve s ohľadom na intenzitu preukázaných dôvodov hodných osobitného zreteľa. Rozhodnutie o nepriznaní náhrady trov konania podľa § 257 CSP sa nesmie javiť ako neprímeraná tvrdosť voči subjektom konania a nesmie odporovať dobrým mravom.

33. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že z obsahu spisu možno vyvodiť záver o tom, že boli naplnené dôvody hodné osobitného zreteľa, tak z hľadiska sociálnych aspektov na strane žalovanej, ako aj z hľadiska okolností samotnej veci. Pri posudzovaní sociálneho aspektu súd prvej inštancie náležite prihliadol na nepriaznivé osobné, zdravotné, majetkové a zárobkové pomery žalovanej, ktorá je zdravotne ťažko postihnutá a je invalidnou dôchodkyňou s príjmom 201,- Eur mesačne, ktorý žalovanej postačuje len na úhradu bežných výdavkov, vychádzajúc pritom i zo zistenia, že žalovaná má vážne zdravotné ťažkosti, po rozvoze manželstva so žalobcom zabezpečovala starostlivosť o päť detí, z ktorých sú dve ťažko zdravotne postihnuté, po odchode žalobcu zo spoločnej domácnosti sama uhrádzala nájomné i poplatky za služby spojené s užívaním bytu a zabezpečovala jeho údržbu a drobné opravy, ktoré zistenia prvoinštančného súdu žalobca vo svojom odvolaní nespochybnil. Ako opodstatnenú nemožno vyhodnotiť odvoláciu námietku žalobcu založenú na tvrdení, že súd neprihliadol na okolnosti, ktoré ho viedli k podaniu žaloby, a to že žalovaná nepristúpila na návrh žalobcu na uzavretie mimosúdnej dohody, pretože samotný fakt, že žalovaná neakceptovala žalobcom predložený návrh na uzavretie mimosúdnej dohody o vyporiadaní hodnoty členského podielu v bytovom družstve, nemožno kvalifikovať ako okolnosť relevantnú z pohľadu aplikácie § 257 CSP, rovnako ako skutočnosť, že „na poslednom pojednávaní žalovaná uviedla, že je ochotná žalobcovi vyplatiť sumu 30.000,- Eur, avšak v odvolaní opäť uvádza, že nesúhlasí ani s výplatou tejto sumy“.

34. Ako opodstatnenú napokon nemožno vyhodnotiť ani odvoláciu námietku žalobcu, že súd vyslovil svojvoľný záver, že nepriznanie nároku na náhradu trov konania nezasiahne do jeho majetkových pomerov, ak súd v spore priznal žalobcovi oslobodenie od platenia súdnych poplatkov na základe žiadosti a ním predloženého formulára na deklarovanie pomerov strany sporu, keďže z odôvodnenia výroku III/ rozsudku jednoznačne plynie, že súd tento záver vyvodil vzhľadom na súdom priznané plnenie zo strany žalovanej. Za tohto stavu je odvolací súd v zhode s prvoinštančným súdom v jeho názore, že nemožno konštatovať, aby sa žalobca ocitol nepriznaním náhrady trov konania v mimoriadnej obťažnej sociálnej a majetkovej situácii, pokiaľ bezpochyby súd uložil žalobkyni povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 32.732,53 Eur v lehote 120 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku a žalobca vo svojom odvolaní len všeobecne odkázal na skutočnosť, že súd mu priznal oslobodenie od súdnych poplatkov a inú argumentáciu v tomto smere nepredniesol.

35. Zo všetkých uvedených dôvodov odvolací súd vyhodnotil odvolacie námietky žalobcu a žalovanej ako nespôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutých výrokov I/ a III/ rozsudku, ktoré preto podľa §

387 ods. 1 CSP potvrdil ako vecne správne, a o trovách odvolacieho konania rozhodol v súlade s § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 tak, že stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, keďže obe strany podali svoje odvolania neúspešne.

36. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní

a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).